

Ny økonomiaftale Museum Vestsjælland

Bilag A

NOTAT

Behov for styrkelse af basisbemandingen på Museum Vestsjælland – forslag til opnormering af kommunalt tilskud i forbindelse med ny økonomiaftale

Notatet gør rede for de udfordringer, som ligger bag museets forslag til opnormering af det kommunale tilskud til driften. For at sætte museets anmodning i et bredere perspektiv, er der afsluttende lavet en sammenligning med tilsvarende statsanerkendte museers kommunale tilskud.

Resumé af sagen

Museum Vestsjælland har siden museets etablering i 2013 oplevet øgede lovmæssige krav samt stigende antal opgaver og forventninger til museets ydelser. Disse udfordringer forventes også at fortsætte i de kommende år. Derfor er der behov for at styrke museets faglige basisbemanding, især inden for arkæologi og nyere tids planarbejde, hvis museet skal imødekomme krav fra virksomheder og kommuner og leve op til de statslige krav.

Siden 2013 har de kommunale tilskud til driften ligget på samme niveau som før fusionen, hvorfor det nuværende tilskudsniveau ikke modsvarer museets aktuelle udfordringer. Museet anbefaler derfor, at kommunernes tilskud justeres i forbindelse med den kommende økonomiaftale for 2024-2027. Det er museets vurdering, at der er behov for en opnormering af basisedarbejdere på 2½ årsværk, svarende til et øget kommunalt tilskud på 1,5 mio. kr. årligt.

Museet skal inden længe håndtere en meget stor opgave i forbindelse med udbygning af Kalundborgmotorvejen. Her er det vigtigt, at basisbemandingen er på plads, så museet også i de kommende år kan agere som professionelt, statsanerkendt museum med den robusthed som er nødvendig. Det vil derfor også være en nødvendig investering i museets fremtidige bæredygtighed at løfte tilskudsniveauet i forbindelse med en ny økonomiaftale til samdriftsaftalen.

En sammenligning med andre tværkommunale museers tilskud er med til at understrege behovet, da Museum Vestsjælland ligger lavest på Sjælland og væsentligt under landsgennemsnittet ang. de kommunale tilskud.

Stigende krav og omfang af opgaver

Museum Vestsjælland har siden fusionen i 2013 oplevet øgede lovmæssige krav indenfor kapitel 8-arbejdet vedr. den bygherrebetalte arkæologi. Derudover har der i de senere år været en stigende mængde af sager vedr. kommunernes planlægning, og mange af dem også med en stigende kompleksitet.

Museet har de seneste år løbende arbejdet på at optimere og forbedre arbejdsgange og øge professionaliseringen, og der er lavet intern omprioritering af ressourcer, men den vej er ikke længere mulig, hvis vi skal undgå at gå på kompromis med kvalitet og smidighed i sagsbehandlingen.

Risikovurdering

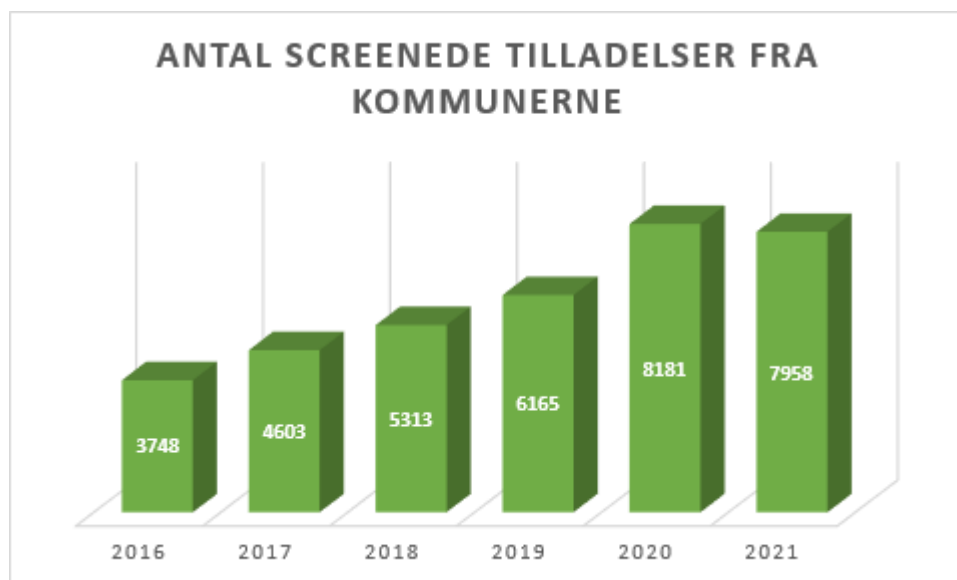
Med de nuværende ressourcer er der stor risiko for, at både myndighedsbehandlingen og udførelsen af den bygherrebetalte arkæologi vil forårsage forsinkelser i anlægsprojekter, som vil være til gene for både virksomheder, borgere og kommunerne. Ligeledes er der risiko for forsinkelser i lokal- og plansagsarbejdet. Derudover er der risiko for, at den pålagte myndighedsopgave fra Slots- og

Kulturstyrelsen og de tilhørende lovmæssige krav ikke vil kunne overholdes. Dette er på sigt afgørende for museets statsanerkendelse, herunder tilskud fra staten og opretholdelse af det arkæologiske ansvarsområde.

Eksempler på de øgede krav fra omgivelserne

Nedenfor er de vigtigste udfordringer for museets opgaver vedr. arkæologien opregnet.

- Museet oplever allerede nu flaskehalse i betjeningen af offentlige og private bygherrer.
- Støt stigende antal private er aktive med metaldetektorer i alle seks kommuner, hvilket betyder at museet får rigtig mange oldsager indleveret, som finderne ønsker danefæbehandlet. I løbet af 10 år er opgaven vokset med ½ årsværk, så museet i dag bruger ca. ét årsværk alene på denne opgave – på trods af at sagsgange og systemer er blevet optimeret.
- Den kommende udbygning af Kalundborgmotorvejen vil i en projektperiode kræve ekstra bemanning af arkæologer, hvor det er vigtigt at basisbemandingen er på plads.

Det øgede arbejdspress på arkæologien kan bl.a. ses i at antallet af screenede tilladelser fra kommunerne. De er mere end fordoblet i perioden fra 2016 til 2021.

Blandt offentlige myndigheders skærpede krav til statsanerkendte museer, er følgende især en udfordring:

- Øgede administrative udgifter til bl.a. revision af arkæologiske regnskaber. Fra 1. januar 2021 skal 20% af alle arkæologiske projektreknskaber revideres, og museet skal afholde udgiften.
- Forskningsforpligtelsen på arkæologi er skærpet med krav til løbende og differentieret forskningsafkast, der skal udføres af museets fastansatte personale.
- Krav om fastansat personale med kvalifikationer indenfor samtlige 9 arkæologiske hovedperioder – vi har pt. 6 dækket ind og mangler bl.a. middelalder og renæssance.

Øvrige udfordringer – skoletjenesten

I takt med bygherrer og myndigheders øgede forventninger, er der også stigende forventninger til museets formidling. Særligt den fælles skoletjeneste, på tværs af kommunerne, er udfordret på ressourcer til at imødekomme efterspørgslen fra skolerne. Efterspørgslen er naturligvis positiv, idet museets tilbud opleves relevante i skolerne og bidrager til vigtig dannelse af børn og unge, men det kræver medarbejderressourcer at opretholde tilbud af høj kvalitet.

Da denne udfordring ikke er lovpligtig i samme grad som myndighedsbehandlingen og udførelsen af den bygherrebetalte arkæologi, vil museet på kort sigt søge at løse det gennem omprioritering, øget medfinansiering/ brugerbetaling, samt søge eksterne midler.

Museet vil i den forbindelse anbefale, at kommunernes kultur- og skoleafdelinger i samarbejde overvejer, hvordan kommunerne yderligere kan understøtte, at museet også fremadrettet kan spille en vigtig rolle på dette område.

Forslag til en opnormering af de kommunale driftstilskud

Det er museets vurdering, at der er behov for en opnormering af basisedarbejdere på 2½ årsværk for at imødekomme udfordringerne og arbejde bæredygtigt med arkæologien og plansagsarbejdet i de kommende år.

Dette kan dækkes med et øget tilskud på i alt 1,5 mio. kr. årligt.

Arkæologi: Basisnormeringen øges med to årsværk svarende til 1.200.000 kr.

Med denne normering vil museet kunne optimere sagsgangene, så risikoen for flaskehalse i sagsbehandlingen minimeres betydeligt for både offentlige og private bygherrer. Den styrkede faglige bemanning vil sikre, at vi opfylder de af staten stillede kvalitetskrav for faglig bemanning og forskning. Samtidig vil en bedre bemanning af arkæologien styrke mulighederne for arkæologisk formidling af Midt- og Vestsjællands oldtid og middelalder.

Nyere tids plansagsarbejde: Basisnormeringen øges med ½ årsværk svarende til 300.000 kr.

Museet anvender i dag ét årsværk fordelt på flere medarbejdere på plansagsarbejdet indenfor nyere tid. Vi oplever støt stigende interesse fra kommunerne i forhold til faglig sparring i forbindelse med udviklingsopgaver i by og på land. Museet har i dag vanskeligt ved at nå deadlines i forhold til f.eks. hørings svar. Med denne opnormering vil museets fagmedarbejdere kunne opkvalificere hørings svar og samtidig få bedre mulighed for at gå i dialog med kommunerne i forhold til byudvikling – herunder kulturmiljøer og bevaringsværdier.

Forslag til finansieringsmodel mellem kommunerne

En model kunne være en fordeling af udgiften i forhold til indbyggertal i kommunerne.

Samlet set er der 297.285 borgere i de seks kommuner i 2021. Ved en ligelig fordeling svarer det til en forhøjelse af eksisterende driftstilskud med 5,05 kr. pr borger. Forhøjelsen kan indføres gradvist over en 4-årig periode (2024-2027).

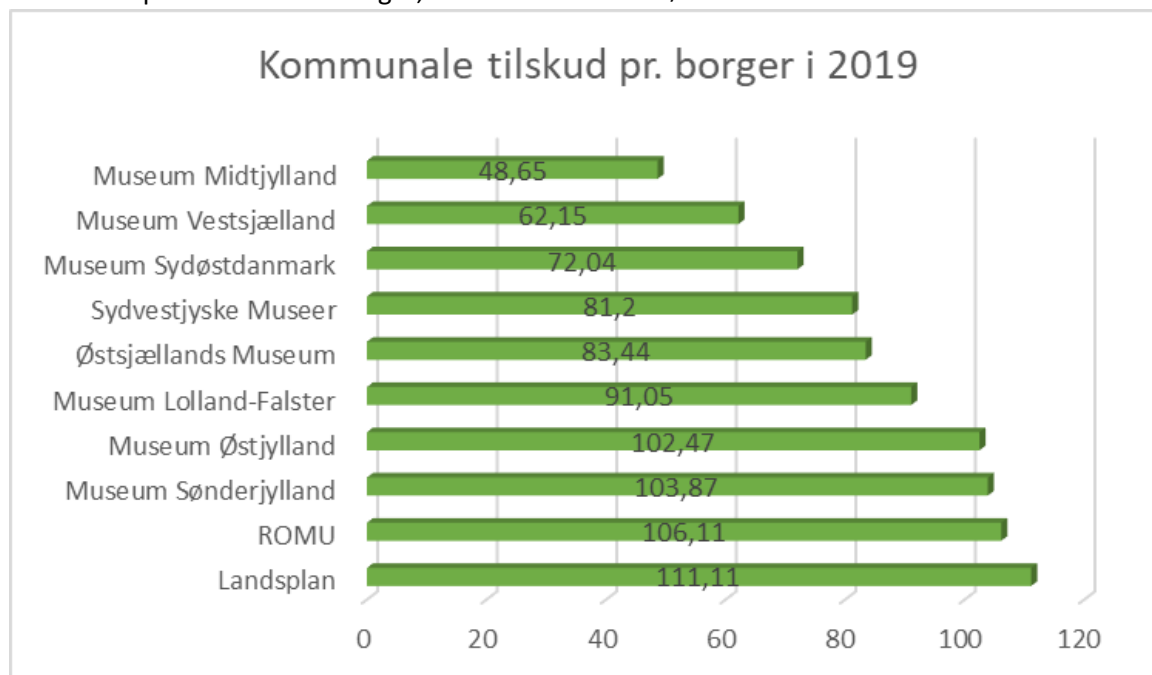
Oversigten nedenfor viser fordelingen af et forhøjet tilskud på de enkelte kommuner.

Kommune	Borgere i 2021	Samlet forøgelse af driftstilskud (2½ årsværk)
Slagelse	79.122	Kr. 399.223
Holbæk	71.913	Kr. 362.849
Kalundborg	48.487	Kr. 244.649
Ringsted	34.847	Kr. 175.826
Odsherred	32.923	Kr. 166.118
Sorø	29.993	Kr. 151.335
Ialt	297.285	Kr. 1.500.000

Sammenligning med andre statsanerkendte museers tilskud

Som et supplement til anmodningen om at løfte kommunernes tilskud til Museum Vestsjælland, kan det give perspektiv at sammenligne med andre statsanerkendte museer, der dækker flere kommuner og har et tilsvarende ansvarsområde.

Med et gennemsnit på 62 kr. pr. borger i kommunale tilskud (2019-tal), ligger Museum Vestsjællands tilskud væsentligt under landsgennemsnittet på 111 kr. pr. borger. Og i forhold til de øvrige tværkommunale museer i Region Sjælland, ligger de kommunale tilskud til museets lavt, som det fremgår af nedenstående oversigt. Dette skyldes bl.a., at museets samlede kommunale tilskud, bortset fra pristalsfremskrivninger, er det samme som før fusionen i 2013.

Beløbene dækker de samlede kommunale tilskud til drift, bygningsvedligehold, events, fleksjobtilskud mm.

Museets ønske om en opnormering svarer til en forhøjelse af eksisterende driftstilskud med 5,05 kr. pr. borger. Hvis dette imødekommes, vil museet stadig ligge lavere end de øvrige sjællandske museer og et stykke under landsgennemsnittet. Anmodningen om et løft i tilskudsniveauet er med andre ord beskeden, når man sammenligner med de øvrige kommuners tilskud.

Der er blandt de statsanerkendte museer et stigende ønske om, at staten genovervejer fordelingen af tilskud til museerne, og det er sandsynligt at der vil komme en reform af området de kommende år. I den forbindelse kan der blive tale om øgede krav til den kommunale medfinansiering og en mulig koncentration af de arkæologiske ansvar på færre museer – som det har været tilfældet ved tidligere reformer.

I dette perspektiv vil et øget kommunalt tilskud i den kommende samdriftsaftale også stille Museum Vestsjælland i en bedre position forud for en mulig reform.